

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Y. S.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 12. 2019 č. j. OAM-223/LE-BA04-BA04-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, ze dne 31. 3. 2020, č. j. 19 Az 2/2020-34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátovi Mgr. Ladislavu Bártovi, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **3.400 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení krajským soudem

[1] Žalobce se v řízení před krajským soudem domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Ostravě v záhlaví označeným rozsudkem jeho žalobu zamítl. Poukázal na to, že žalobce neměl ve své vlasti žádné konkrétní problémy s tamními státními orgány či ozbrojenými složkami, nebyl tam trestně stíhán, vycestoval z vlasti na základě oficiálního cestovního dokladu přes oficiální hraniční přechod, aniž by mu v tom kdokoli bránil. Pokud jde o tvrzení žalobce, že se obává vyhrožování ze strany neznámých mužů, dle žalobcovy domněnky od mužů dnes již bývalého prezidenta Porošenka, popř. jemu loajálních poslanců, krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že tato tvrzení jsou zcela nevěrohodná a ničím nepodložená.

[3] Krajský soud poukázal rovněž na to, že žalobce do policejního protokolu o podání vysvětlení v rámci řízení o správním vyhoštění zcela jasně na dotaz správního orgánu sdělil, že mu po návratu do vlasti nehrozí žádné problémy, nemá žádné překážky k vycestování a v případě uložení správního vyhoštění vycestuje dobrovolně, neboť to má v úmyslu. Pominout nelze ani to, že z Ukrajiny vycestoval až po cca 6 měsících od údajného vyhrožování, ačkoliv měl, jak prohlásil, v úmyslu přijet do České republiky a požádat zde o mezinárodní ochranu. Krajský soud zohlednil také skutečnost, že po uplynutí polského víza si žalobce obstaral falešný pas a v České republice pobýval nelegálně až do doby zadržení a o mezinárodní ochranu požádal až poté, co zde byl z tohoto důvodu zadržen.

[4] Shodně jako žalovaný také krajský soud dospěl k závěru, že žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Pokud by žalobce ve vlasti skutečně čelil problémům se soukromými osobami, a to z jakéhokoli důvodu, měl a má právo obrátit se na policii, jak plyne z podkladů pro rozhodnutí. S ohledem na nevěrohodnost tvrzení žalobce o tom, že se stal pro svou konkrétní politickou činnost obětí výhrůžek ze strany osob z prostředí prezidenta Porošenka, krajský soud shledal, že žalobcem sdělené obavy nelze shledat azylově relevantními ani ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Proti rozsudku krajského soud podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), a domáhá se jeho zrušení.

[6] Stěžovatel namítá, že se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které může mít vliv na jeho hmotněprávní postavení. Krajský soud zcela nesprávně a nedostatečně posoudil otázku, zda stěžovateli hrozí vážná újma ze strany osob spojených s ukrajinským státem, respektive bývalým prezidentem Porošenkem. Na základě této skutečnosti má stěžovatel za to, že jeho kasační stížnost je přijatelná. Důvodem podané žádosti o mezinárodní ochranu byla právě obava ze soukromých osob z prostředí bývalého prezidenta. Tyto osoby stěžovateli vyhrožují, a to jenom pro jeho politickou, resp. aktivistickou činnost a účast na demonstracích proti bývalému prezidentu. Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu ohledně nevěrohodnosti jeho tvrzení a údajnou nutnost obrátit se na ukrajinskou policii. Uvádí, že na Ukrajině není zaveden účinný systém, který by odhaloval, stíhal a trestal jednání představující způsobení vážné újmy (odkazuje přitom na článek z britského deníku *The Guardian* „*Welcome to Ukraine, the most corrupt nation in Europe*“). Stěžovatel namítá, že žalovaný i krajský soud hodnotili důkazy selektivně a v neprospěch stěžovatele, a tak nedostáli zákonné povinnosti řádně zjistit skutkový stav věci. Stěžovatel v této souvislosti odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se břemene tvrzení a dokazování v řízení o udělení mezinárodní ochrany, konkrétně na rozsudky NSS ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004-89, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004-57, a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jak jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný odkazuje na správní spis, své rozhodnutí i vyjádření k žalobě. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl, případně zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou a přípustná. Jelikož se však jedná o kasační stížnost podanou ve věci mezinárodní ochrany, soud se nejprve v souladu s § 104a s. ř. s. zabýval tím, zda podaná kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a zda je tedy ve smyslu citovaného ustanovení přijatelná.

[9] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. O žádný z těchto případů se však ve věci stěžovatele nejedná.

[10] Rozhodnutí žalovaného i rozsudek krajského soudu vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu. Žalovaný pracoval s informacemi o zemi původu, které byly relevantní a důvěryhodné ve vztahu ke stěžovatelem uvedeným skutečnostem. Svůj závěr o neexistenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany díky tomu odpovídajícím způsobem odůvodnil.

[11] Žalovaný i krajský soud se v souladu s ustálenou judikaturou zabývaly tím, zda jsou uvedená tvrzení stěžovatele věrohodná, zda mu v případně návratu do vlasti hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 1 a odst. 2 zákona o azylu a jestli mu jsou státní orgány schopny poskytnout účinnou ochranu před hroící újmou (srov. usnesení NSS ze dne 26. 9. 2018, č. j. 7 Azs 265/2018-27, a ze dne 26. 6. 2019 č. j. 10 Azs 112/2019-34). Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného plyne, že důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany nebyla „sama o sobě“ ani skutečnost, že se stěžovatel prostřednictvím podané žádosti snažil legalizovat svůj pobyt na území ČR (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49).

[12] Pokud jde o pronásledování a obavy z případných výhrůžek ze strany soukromých osob, k této otázce se již Nejvyšší správní soud vyjádřil například v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004-48, podle něhož vyhrožování ze strany soukromé osoby není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (srov. též rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 4 Azs 38/2003-36, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 7/2003-60, nebo obdobně též rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003-49). Z ustálené judikatury tak vyplývá, že „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje*

ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, č. j. 4 Azs 440/2004-53). Je pravdou, že původcem pronásledování i vážné újmy podle zákona o azylu mohou být za určitých podmínek i soukromé osoby. Kauza stěžovatele však pod takovouto situaci zjevně nespadá.

[13] Z výše uvedeného je zřejmé, že judikatura Nejvyššího správního soudu, na kterou již přílehavě poukázal v napadeném rozsudku i krajský soud, poskytuje dostatečnou odpověď na námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatele. Z tohoto důvodu kasační stížnost shledal nepřijatelnou a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta jako nepřijatelná.

[16] Usnesením ze dne 29. 1. 2020, č. j. 19 Az 2/2020-15, Krajský soud v Ostravě ustanovil stěžovateli zástupcem pro řízení Mgr. Ladislava Bártu, advokáta. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. toto zastoupení trvá i v řízení o kasační stížnosti. Odměnu advokáta včetně hotových výdajů platí v takovém případě stát. Zástupci náleží podle § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) ve výši 3.100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky] a náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2020

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu